

מחודדים

ת"ר ושנתם שיהיו זברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5).

סיכומי דף היומי
 מערכת: 073-249-0403
 sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
 הגה"ח ר' פינחס וזנבונים זצ"ל
 נלב"ע כ"ד ניסן תשע"ז

גליון
 268

העולם: תורה, תשובה, גן עדן, גיהנם, כסא הכבוד, בית המקדש, שמו של משיח.

'ואם בריאה יברא ה' ופצתה האדמה את פיה' - אין הפירוש שיברא ה' פה לארץ, שנאמר 'אין כל חדש תחת השמש', אלא שאם אין פיה קרוב לכאן יתקרב.

'שמש ירח עמד זבולה' - במחלוקתו של קורח על משה רבינו עלו שמש וירח מרקיע לזבול ואמרו: ריבוננו של עולם, אם אתה עושה דין לבן עמרם אנו מאירים, ואם לאו אין אנו מאירים. באותה שעה ירה בהם חיצים וחניתות ואמר להם: בכל יום ויום משתחווים לכם ואתם מאירים, בכבודי לא מחיתם בכבוד בשר ודם מחיתם, ומאותו יום ואילך בכל יום ויום יורים בהם חיצים וחניתות כדי שיאירו.

ביקור חולים אין לו שיעור - לרב יוסף: אין שיעור למתן שכרה. לאביי: שאפילו גדול ילך אצל קטן. לרבא: אפילו מאה פעמים ביום.

כל המבקר חולה שנולד במזלו נוטל אחד מששים בצערו, וכן כל אחד מן המבקרים נוטל אחד מששים מן החולי שנשאר לחולה לאחר שביקרו הקודם.

נדרים דף מ'. יום א' פרשת וישלח י' כסלו תשפ"ג

נדרים דף מ' - ע"א

מעשה באחד מתלמידי רבי עקיבא שחלה, ולא נכנסו חכמים לבקרו, נכנס רבי עקיבא לבקרו, ועל ידי שכיבד לפניו החיהו. אמר לו: רבי, החייתני. דרש רבי עקיבא: כל מי שאינו מבקר חולים כאילו שופך דמים. כל המבקר את החולה מבקש עליו רחמים וגורם לו שיחיה, וכל שאינו מבקר את החולה אין מבקש עליו רחמים לא שיחיה, ולא שימות - כשמצטער בחליו הרבה ומעדיף למות.

כשחלה רבא אמר שביום הראשון לא יגלו החולי כדי שלא להרע מזלו, אך בימים הבאים יכריזו בשוק - שכל ששונאו ישמח, ונאמר 'בנפול אויבך אל תשמח... פן יראה ה' ורע בעיניו והשיב מעליו אפו', ואוהביו יבקשו עליו רחמים.

כל המבקר את החולה ניצול מדינה של גיהנם - שנאמר 'אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה',

נדרים דף ל"ט. יום שב"ק פרשת ויצא ט' כסלו תשפ"ג

נדרים דף ל"ט - ע"א

משנה. ביקור חולים כשהחולה מודר ממנו: במקום שנוטלים שכר על הישיבה אצל החולה - מבקר בעמידה (שאסור לבקש שכר לזה), שמצוה הוא עושה והחולה ממילא נהנה [ואינה הנאה הניתנת מיד ליד - שזו אסורה אף כשמקיים מצוה], אך לא ישב אצלו בחינם. ובמקומות שאין נוטלים שכר על הישיבה - לשמואל מותר אף לישוב, ולא יבעית אימא אסור, גזירה שמא ישהה יותר מהנצרך ויהנה ממנו החולה, ולכן צריך לעשות היכר שמבקר רק בעמידה ובכך יזכור שלא לשהות יותר מהנצרך [וכן הלכה].

המודר מן החולה - להוי אמינא בדעת שמואל: אסור להיכנס לרשותו לבקרו אף שעושה מצוה, ולשיטת עולא מותר להיכנס לבקרו - שאומדן דעת הוא שלא הדירו בדבר שנצרך לו ונהנה ממנו, אך דווקא בעמידה ולא בישיבה - שדי בעמידה. למסקנת הש"ס: גם לשמואל מותר משום אומדן דעת הנ"ל, ולשיטתו מותר אפילו בישיבה. [והלכה כשמואל, ודווקא אם החולה הדיר המבקר, שאומדן דעת הוא שלא אסרו ממנו כשהוא צריך לו, אבל אם המבקר אסר את עצמו ליהנות מהחולה אסור להיכנס לביתו]. אבל אם חלה בנו אסור להיכנס לביתו, שאומדן דעת שלא אסרו בדבר הנצרך לו אך לא כשבנו נצרך לו.

במקומות שנוטלים שכר על ביקור חולים - מותר ליטול רק על ישיבה ולא על עמידה, שמצות ביקור חולים דייה בעמידה, ויש מקומות שהחמירו על עצמם ואינם נוטלים שכר גם על ישיבה כדי שלא יבאו ליטול שכר על עמידה.

דף ל"ט - ע"ב

רמז לביקור חולים מן התורה - שאמר משה לענין קורח ועדתו: 'אם כמות כל האדם ימותון אלה ופקודת כל אדם יפקד עליהם' - כדרך החולים המוטלים במיטה ובני אדם מבקרים אותם.

שבעה דברים שאי אפשר לעולם בלעדיהם נבראו [כלומר, עלו במחשבה להיבראות] קודם בריאת

דף מ"א - ע"א

'ואתה בן אדם עשה לך כלי גולה' - נר וקערה ושטיח של עור לאכול עליו.

'ועבדת את אויבך... בחוסר כל': לרב אמי אמר רב - בלא נר ושולחן. לרב חסדא - בלא אשה. לרב ששת - בלא שמש. לרב נחמן - בלא דעה. לברייתא - בלא מלח ובלא שמן.

דעת - אין עני אלא בדעת, יש בו דעת יש בו הכל אין בו דעת אין בו כלום, קנה דעה אינו חסר כלום לא קנה דעה מה יועיל כל מה שקנה.

אין החולה עומד מהחולי עד שמוחלים לו כל עוונותיו, ומתחזק טבעו להיות יותר בריא ממה שהיה קודם החולי.

'כל משכבו הפכת בחליו' - ששוכח תלמודו. רב יוסף שכח תלמודו והיה אביי מזכירו.

רבי היה לומד כל הלכה בי"ג פנים, ולימד לרבי חייא שבע מהם, כשחלה רבי ושכח לימודו הזכירו רבי חייא השבע, והיה כובס אחד ששמע את רבי לומד וכך ידע שש אופנים האחרים, ולימד לרבי חייא, ורבי חייא הזכירם לרבי. כשראה רבי את הכובס היה אומר לו: אתה עשית אותי ואת חייא, וי"א שאמר: אתה עשית את חייא, וחייא עשה אותי.

גדול גס שנעשה לחולה - שהיא אש מהשמים ומי יכול לכבותה - מנס שנעשה לחנניה מישאל ועזריה - שהיתה אש של הדיוט והכל יכולים לכבותה.

כיון שהגיע קיצו של אדם הכל מושלים בו לקיים דבר המשפט, כמו זה שהיה גבוה ורכב על פרידה קטנה ואחזה רוח שטות והפילו מעל הגשר לתוך הנהר, וכמו הצפרדע שהעבירה עקרב את הנהר לנשוח אדם.

ביקור חולים - רק לחולה שאחזתו חמה שהדיבור טוב לו, ולא לחולי מעיין - שמא יצטרך לנקביו, ולא חולי עין ומיחושי הראש - שהדיבור קשה להם.

חום הגוף - לרבא: אם לא היה זאת בשליחות המלאך המוות הרי הוא מגן ורפואה לגופו של אדם פעם בשלושים יום, כהוצין שסביב הדקל. ולרב נחמן בר יצחק - לא הם ולא רפואתם.

ערסן רפואה לחולה, לר' יונתן היינו שעורים קלופים ישנים בתחילת הרקדת הנפה, ולר' יוסף הוא סולת שעורים ישנים בתחילת הרקדת הנפה. וצריך לבשלם הרבה כמו שמבשלים בשר שור.

דף מ"א - ע"ב

אין מבקרים חולה בורדם - שלפעמים צריך לנקביו ומצטער. ואין מזכירים שם החולי שאינה לשון נקיה. המודר הנאה מחבירו מרפא המדיר את גופו בחינם [אף אם יש רופא אחר, שלא מן הכלל זוכה אדם להתרפאות. אך הסם יהיה מממונו של החולה. ואם החולה הדיר עצמו מהרופא אפשר שמותר אף

ואין דל אלא חולה, ואין רעה אלא גיהנם, ואם ביקר יש לו שכר בעולם הזה: 'ה' ישמרהו' - מיצר הרע, ויחיהו' - מיסורים, 'ואושר בארץ' - שהכל מתכבדים בו, 'ואל תתנהו בנפש אויביו' - שיזדמנו לו רעים כנעמן שריפו את צרעתו, ולא רעים כרחבעם שחילק את מלכותו.

אם יאמרו לך ילדים בנה זקנים סתור - שמע לזקנים ואל תשמע לילדים, שבנין ילדים סתירה וסתירת זקנים בנין.

לא יבקר את החולה בשלש שעות הראשונות של היום - שרווחת דעת החולה, ויסיח דעתו מלבקש עליו רחמים, ולכן גם לא יבקרו בשלש שעות אחרונות - שחולשתו בתוקף.

הקב"ה זן את החולה - שנאמר 'ה' יסעדנו על ערש דוי'.

הנכנס לבקר את החולה - לא ישב על מטה ספסל וכסא, אלא מתעטף ויושב על גבי קרקע, מפני ששכינה שרויה למעלה ממיתתו של חולה, שנאמר 'ה' יסעדנו על ערש דוי'. [י"א שזהו דווקא אם החולה שוכב ע"ג קרקע, שאז אם ישב המבקר על מטה נמצא גבוה ממקום שכינה].

דף מ' - ע"ב

כשרואים בבבל שנהר פרת גדל - לרב: זהו סימן שאף שלא ירדו גשמים בבבל, בארץ ישראל ירדו ומהם גדל הנהר, למימרא א' של שמואל: אין זה סימן, שהנהר ממקורו מתברך ומתרבה.

כשהנהר גדל הרבה - לרב: חוששים שנתרבו מי גשמים, שאין כשרים לטבול בהם כשהם זוחלים אלא כשהם עומדים במקום אחד. למימרא א' של שמואל: תולים שהנהר מתרבה מאליו ומעין מטהר אף בזוחלים, ואף כשנראה לעין שמתרבה מחמת גשמים, עיקר ריבוינו ממקורו, שאין לך כל טפח וטפח יורד מלמעלה שאין תהום עולה לקראתו טפחיים. ולמימרא ב' של שמואל: כל נהר שאינו בקי בשיעור מימיו אינו טובל בו בזוחלים שצריך לחשוש שנתרבו בו מי גשמים, ורק בימי תשרי אין חושש אלא אם רואה שנתרבה כל כך שיש לחוש למי גשמים. [ר"ת פסק כמימרא א' של שמואל, ודווקא בנהר שאינו מכזב (מתייבש), אך אם רגיל לכזב אף אם רק לעיתים רחוקות - אינו כשר בזוחלים. לר"ח ורי"ף: הלכה כרב, ודווקא במקומות שזוחלים מחמת הגשמים ולא היו זוחלים מקודם מחמת הנהר עצמו].

אביו של שמואל עשה לבנותיו מקוואות בבתייהם בימות החורף, שמחמת הצינה לא טבלו בנהר, ובימי ניסן שהיו מתחילות לטבול בנהר - מפני שחשש מריבוי מי הגשמים שלא הוכשרו בזוחלים הכין להם שם מקוואות, ובימי תשרי (עד תחילת ימות החורף - שחזרו לטבול בבתייהם) שאין חשש לריבוי מי גשמים - היו טובלות בנהרות עצמם, והכין להם שם מחצלות [שתעמודנה עליהם כדי שלא ידבק ברגליהם טיט ויחצוץ בטבילה, או משום צניעות].

הפירות -

לעולא: מדובר באילנות העומדים על גבול השדה שיכול ללקט הפירות בלא להיכנס לשדה.

לר' שמעון בן אליקים - אסור מדרבנן להיכנס אף כדי ללקט הפירות שבאמצע השדה, גזירה שמא ישהה בעמידה יותר מהנצרך ללקיטה.

גדרים דף מ"ג. יום ד' פרשת וישלח ג' כסלו תשפ"ג

דף מ"ג - ע"א

משנה . המודר הנאה מחבירו - לא ישאלו, ולא ילוננו, ולא יקנה ממנו בזבינא חריפא שיש הנאה ללוקח, ולא ימכור לו בזבינא דרמי על אפיה שיש הנאה להמוכר. וכשנדרו הנאה זה מזה: אינם לוויים ושואלים וקונים זה מזה, וכדעת רבי אליעזר הסובר שוויתור אסור במודר הנאה, ולאביי גם אם לא נדרו הנאה זה מזה אסורים שניהם - גזירה למכור אטו לקנות, להשאל אטו לשאול, להלוות אטו ללוות. [ולא גזרו אלא כשמודר מאדם אחד, ולא כשמודר מכל ישראל, ודווקא בהנאות אלו גזרו שלא משמע לאנשים שאסורים במודר הנאה, אבל בהנאות גמורות כאכילת פירותיו לא גזרו].

משנה . ביקש לו: 'השאלני פרתך', והשיבו: שזו הפרה היחידה שלו ואינה פנויה להשאל, ואם יש לו עוד פרה הרי קונם שדי שאני חורש, ונמצא שיש לו עוד פרה: אם רגיל לחרוש בעצמו - הוא אסור ואחרים מותרים לחרוש שדהו עבדו, שלא נתכוון לאסור אלא חרישת עצמו, ואם אין דרכו לחרוש בעצמו אלא ע"י אחרים - נתכוון לאסור עליו גם חרישת אחרים.

המודר הנאה מחבירו ואין לו מה יאכל - ילך המדיר אצל חנוני הרגיל אצלו, ויאמר לו: פלוני מודר הנאה ממני ואין לו מה יאכל. החנוני נותן לו ובא ונוטל מזה, ומותר כיון שאינו שלוחו, וכן עושה כשיש למודר בית לבנות ושדה לקצור.

היו המדיר והמודר הולכים, ואין למודר מה לאכול - נותן המדיר לאחר לשם מתנה, והלה נותנה למודר. **אין שם אחר -** לת"ק מניח על הסלע או הגדר ואומר: הרי הם מופקרים לכל מי שיחפוץ, ונוטל המודר, ולרבי יוסי אסור.

טעמו של רבי יוסי שאסור למדיר להפקיר כדי לזון המודר: לרבי יוחנן - שסבר הפקר כמתנה, ואינו יוצא מרשות בעלים עד שבא לרשות זוכה.

לרבא - כיון שלא הפקיר אלא כדי שיזכה המודר חוששים שיבואו להתיר גם כשיפקיר בפירוש על מנת שיזכה המודר, וכמעשה בית חורון.

דף מ"ג - ע"ב

אף רבי יוסי מתיר למודר לזכות מהפקרו של מדיר אם הפקירו קודם לנדרו,

לרבי יוחנן - הגם שלדעת רבי יוסי אין הפקר יוצא מרשותו עד שיגיע לרשות זוכה, שכל האוסר נכסיו אין דעתו לאסור מה שהפקיר.

ליתן הסם משלו - שלא הדיר עצמו מחיותו], אך אינו מרפא בהמתו [כשיש רופא אחר, אבל אם אין - מותר, כמו שמחזיר אבידתו], אבל אומר לו סם פלוני יפה לה סם פלוני רע לה.

המודר הנאה מחבירו:

משנה . אינו רוחץ עמו באבמטי קטנה - שמעלה עליו המים. אך להזיע עמו מותר. ובגדולה - לרבי יהודה מותר, ולרבי מאיר אסור - שגוזר גדולה מחמת קטנה. **מיסב עמו על המטה אפילו בימות הגשמים -** שאין בזה חימום. **ולישן עמו במטה -** בקטנה בימות הגשמים אסור, שמחממו. בגדולה בימות הגשמים ובקטנה בימות החמה - לרבי יהודה מותר, ולרבי מאיר אסור - שגוזר בכולם מחמת קטנה בימות הגשמים.

משנה . אוכל עמו על השולחן, אך לא מהתמחוי - שמא ימשוך ידו לאכול לכבוד חבירו, אך אוכל עמו מהתמחוי שיש בו הרבה והמותר חוזר לבעל הבית. ואסור לאכול עמו מאבוס שלפני הפועלים.

לא יחרוש עמו בסמוך לו - שמהנה אותו בכך שמרפה את הקרקע שצריך לחרוש. **וברחוק ממנו -** לרבי מאיר אסור, שגזר משום סמוך, ולחכמים מותר.

גדרים דף מ"ב. יום ג' פרשת וישלח י"ב כסלו תשפ"ג

דף מ"ב - ע"א

משנה . המודר הנאה מחבירו לפני שביעית - אסור להיכנס לשדהו גם כשהגיעה שביעית, שמודר הנאה אסור בדריסת הרגל בחצר חבירו (כדעת ר' אליעזר). **ולטיול פירות בשביעית ממה שהנוטה לחוץ: להוי אמינא א' -** לרב ושמזאל אסור, שאדם אוסר דבר שברשותו לכשיצא מרשותו, ולרבי יוחנן וריש לקיש מותר, שאין אדם אוסר דבר שברשותו לכשיצא מרשותו. **להוי אמינא ב' -** אם אסר עליו 'נכסים אלו' לכו"ע אוסר אף לכשיצאו מרשותו, ונחלקו אם אמר 'נכסי'. **למסקנא -** לא נחלקו כלל, אלא אם אמר 'נכסי אלו' לכו"ע אוסר אף לכשיצא מרשותו, ואם אמר 'נכסי' לכו"ע אינו אוסר לכשיצא מרשותו, ומותר בנוטות.

המודר מחבירו בשביעית עצמה - בין אם אמר 'מנכסי' בין אם אמר 'מנכסי אלו' אסור להיכנס לשדהו, ומותר בנוטות כיון שהפקר הם.

דף מ"ב - ע"ב

האומר לבנו 'קונם שאתה נהנה לי' - כשמת יירשנו ומותר ליהנות מהם, כיון שכבר אינם של אביו שהתורה זיכתה לו בירושה. ואם אסרו 'בחייו ובמותו' - אע"פ שירשו אסור בהנאה מהם, שאדם אוסר נכסיו גם לאחר כשיצאו מרשותו.

'קונם לתוך ביתך שאני נכנס', 'שדך שאני לוקח' - אם מת או שמכרה לאחר מותר, 'לבית זה שאני נכנס' 'שדה זו שאני לוקח' - מת או מכרו לאחר אסור.

מה ששינינו שהמודר מנכסי חבירו אסור לירד לתוך שדהו בשביעית, היינו אף באופן שמותר לאכול פירותיו, והגם שהתורה הפקירה השדה ללקיטת

דף מ"ה - ע"א

המפקיר את כרמו ולמחרת עמד ובצרו - חייב בפרט ובעוללות ובשכחה ובפאה, אף שהפקר פטור ממתנות עניים, היינו שזכו בו אחרים, אבל כשהחזיק בו המפקיר עצמו חייב - שנאמר 'עזוב תעזוב'. ולענין חיוב מעשר: לחכמים - מדאורייתא פטור, שלא נאמר בו 'עזוב תעזוב', אלא שמתקנת חכמים כל ג' ימים יכול לחזור בו (כדלעיל דף מ"ד), ולכן כל שזכה בו תוך ג' ימים במעשר. לרבי יוסי הסובר שאין הפקר יוצא מרשות המפקיר עד שיבא לרשות המחזיק - ללישנא קמא: אם כשעמד ובצרו בשחר אמר שרוצה לזכות בו בתורת הפקר פטור מן המעשר, ואם לא אמר כן הרי הוא חוזר מהפקרו וחייב במעשר. ללישנא בתרא: אם הפקיר בפני ב' יכול לחזור בו ודינו כנ"ל בלישנא קמא, אך אם הפקיר בפני ג' יצא מיד מרשותו ואינו יכול לחזור בו, ולכן אם חזר וזכה פטור מן המעשר. [ולהלכה רבי יוסי אינו חולק על החכמים, וגם הוא סובר שכל הפקר יצא מיד מרשותו].

המפקיר בפני שלשה הרי הוא הפקר, בפני שניים: לרבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוידק - אינו הפקר, שלא הפקירו על דעת כל העולם. לרבי יהושע בן לוי - דבר תורה אפילו בפני אחד הרי הוא הפקר, אלא מתקנת חכמים שיפקיר בפני שלשה - שיהא אחד זוכה ושנים מעידים [וכן הלכה].

הדרן עלך פרק אין בין המודר

דף מ"ה - ע"ב

פרק חמישי - השותפין

משנה . שותפים בחצר שנדרו הנאה זה מזה - לחכמים אסורים להיכנס לחצר, שאין ברירה, וויתור אסור במודר הנאה. [ואף שאין שותפו יכול לאסרו מלהיכנס כיון שמשועבד לו - קונמות מפקיעים מידי שעבוד. ולכן גם משכיר יכול לאסור הנכס שהשכיר על השוכר בקונם אפילו אם השוכר כבר שילם השכירות]. ולרבי אליעזר בן יעקב מותרים, שיש ברירה, וזה נכנס לתוך שלו וזה נכנס לתוך שלו.

[הלכה כרבי אליעזר בן יעקב שמותרים להיכנס, ואף שבמסכת ביצה פסקו כרבי הושעיא הסובר שבדאורייתא אין ברירה ובדרבנן יש ברירה:]

לר"ת - הלכה כראב"י אך לא מטעמו, אלא משום שוויתור מותר במודר הנאה, ולפי זה אם יאסרו במפורש גם דריסת הרגל - אסורים.

לרבינו יצחק - ויתור אסור, ואכן מוכח מכאן שאף בדאורייתא יש ברירה, ולא פסקו כרבי הושעיא אלא במה שאמר שבדרבנן יש ברירה.

לרמב"ם - כיון שמדובר בחצר שאין בה דין חלוקה כל אחד משתמש בשלו בלא דין ברירה, שאם תאסור עליו נמצא זה מוציא אותו מחצירו ואין אדם אוסר נכסי חבירו על בעליהם.

לר"ן - אין ברירה זו כשאר ברירה שבש"ס, שעיקר העניין מבורר מתחילה שעל דעת כן קנו החצר שתהא שייכת לכל אחת מהם בשעה שמתמש בו, ורק מיעוטו - מתי הוא שלו - מתברר אחר כך, ובזה יש ברירה אף בדאורייתא.

לרבא - באופן זה לא שייך הגזירה שמא יפקיר על מנת שיזכה המודר.

מי שיש לו ב' עבדים ונתן מקצת נכסיו לראשון וכל נכסיו לשני - הראשון לא זכה כלום, כיון שלא נתן לו כל נכסיו חוששים ששייר את העבד עצמו וממילא גם בנכסים לא זכה, והשני זוכה בעצמו ובכל הנכסים וכן בעבד הראשון. [ומזה הוכיח רבא שלא כרבי יוחנן הסובר שכל הנודר אין דעתו על מה שהפקיר, שא"כ גם בזה אין דעתו ליתן לשני מה שנתן כבר לראשון].

דף מ"ד - ע"א

שנינו בברייתא: המפקיר את שדהו - כל שלשה ימים יכול לחזור בו, ולאחר מכן אין יכול לחזור בו, ומשמע אף קודם שזכה בו אחר. ובסיפא שנינו: הפקיר לזמן מסוים - חוזר בו כל זמן שלא זכה בו הוא או אחר

להוי אמינא - הרישא כדעת חכמים, שהפקר יוצא מיד מרשותו, אלא שתיקנו חכמים שבשלשה ימים הראשונים יכול לחזור בו אפילו אחד שכבר זכה בו אחר - משום הרמאים שהיו מפקירים שדותיהם כדי להפטר ממעשרות, והיתה דעתם בשעה שהפקירו לחזור ולזכות בהם מיד, ונמצא שלא היה הפקירם אלא הערמה בלבד, אך לאחר שלשה ימים אינו יכול לחזור בו - ששוב אין חשש רמאות, שהרמאים אינם מאחרים לחזור ולזכות יותר מג' ימים. ומה ששנינו בסיפא שאם הפקיר לזמן מסוים, כל שזכו בה אין חוזר בו אף תוך ג' ימים - שבזה אין חשש רמאות, שאילו היתה דעתו לחזור בו היה מפקירו בלא הגבלת זמן. אמנם מה שמשמע בסיפא שכל שלא זכו בה חוזר גם אחר ג' ימים - כרבי יוסי, הסובר שהפקר אינו יוצא מרשות בעלים עד שיבא לרשות הזוכה [וכשיטת רבי יוחנן בדעת ר' יוסי לעיל (דף מ"ג)]. ואעפ"כ אם זכה בו הוא עצמו זכיה מן ההפקר, הרי הוא כשאר זוכים מן ההפקר, ופטור מן המעשרות], ואכן לדעתו גם באופן שברישא (שהפקיר בלא הגבלת זמן) חוזר בו לעולם כל זמן שלא זכו בה.

לעולא - כל הברייתא כדעת חכמים, ומה שמבואר בסיפא שבהפקר לזמן חוזר בו כל זמן שלא זכו בה - משום שכשמפקיר לזמן, כיון שלא רצה להפקיר הפקר עולם ועדיין אגוד בו לא רצה שיצא מרשותו עד שיזכו בו (ובהפקר כזה סוברים כפי שסובר רבי יוסי בכל הפקר).

לריש לקיש - כל הברייתא כשיטת רבי יוסי, והטעם שברישא לאחר ג' ימים אינו יכול לחזור בו - שאם יוכל לחזור יטעו ויאמרו שכיון שברשות המפקיר הוא עד שזכה בו זה, זכה ממנו במתנה ולא זכה מהפקר, וחייב במעשר, ויבא לעשר מחיוב על הפטור ומן הפטור על החיוב, לכן תקנו שאין יכול לחזור בו שלא תשתכח תורת הפקר [ובסיפא שהפקיר לזמן - כיון שאינו שכיח לא גזרו, ולכן יכול לחזור בו לעולם כל שלא זכו בה], ורק בג' ימים הראשונים שיש חשש רמאות הניחו הדין שיכול לחזור בו. אך כיון שמעיקר דין דאורייתא מועילה חזרת המפקיר גם אחר ג' ימים וחייב במעשר, והזוכה יסבור שהוא הפקר מעיקר הדין ויעשר מפטור על החיוב ולהיפך - מלמדים אותו שלא יעשר ממנו על מקום אחר ולא ממקום אחר עליו. [והלכה כעולא, כיון שלעיל (דף מ"ג): המסקנא כרבא החולק על רבי יוחנן, שהפקר יוצא מיד מרשותו אף לרבי יוסי].